

Hz. NUH

Hz. Nuh'un Soyü Ve Yaşadığı Zaman:

- Ebu Ümâme'den nakledilen meşhur rivayete göre, Nuh Hz. Âdem'den yaklaşık bin sene sonra Irak'ta yaşamıştır.¹ İnsan neslinin devamı açısından önemli bir dönüm noktası teşkil eden Nuh Tufanı dolayısıyla insanlığın "ikinci atası" konumunda olan Hz. Nuh, «Ulu'l-Azm» olarak isimlendirilen 5 büyük peygamberden biridir.
- Kur'ân-ı Kerim'de, 28 sûrede hakkında bilgi verilmiş ve 43 yerde ismen zikredilmiştir. Kuran'daki 71. sure onun adını taşır ve baştan sona onun tevhit mücadelesinden bahseder.

¹ İbn Kesir, el-Bidâye, I, 100.

- Ancak Kur'an-ı Kerim, Nuh'un hayatının sâdece peygamber olarak görevlendirildikten sonraki safhasından bahsetmiş; doğumu, yetişmesi ve peygamberlik görevine getirilişi hakkında bilgi vermemiştir. Dolayısıyla Kur'an'da onun hakkındaki bilgiler, tebliğ mücadelesi, kavminin kendisine aşırı düşmanlığı, bu yüzden Tufan ile cezalandırılmaları, o ve ona iman edenlerin ise kurtulması konularıyla sınırlıdır.

Peygamberliğinden Önce Kavminin Dînî Durumu

- Hz. İdris'ten sonraki asırlarda, Allah'a ibâdeti terk eden insanlar, putlara tapmaya başlamışlar ve doğru yoldan uzaklaşarak her türlü kötülüklere dalmışlardı. Allah Teâlâ, Nuh kavminin putlara taptığını şöyle haber vermektedir:

• وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا

- *(Nuh'un tevhit davetine karşı) Dediler ki: Tanrılarınızı bırakmayın, ilâhlarınız Vedd, Suva, Yeğus, Yeuk ve Nesr'den vazgeçmeyin!*²

² Nuh, 71/23

Nuh Kavminde Putperestliğin Başlaması:

- İbn Abbas'tan gelen bir rivayete göre, bu âyette isimleri geçen putlar, bâzı sâlih insanlardı. Onların vefatından bir süre sonra toplumun ileri gelenleri, şeytanın teşvikiyle bu şahısların hatıralarını unutmamak, herkesin onları örnek almasını sağlamak düşüncesiyle heykellerini dikmişlerdi. Ne var ki, zamanla bu şahıslar hakkındaki bilgiler unutuldu ve yeni nesiller onları kendileriyle Allah arasında vâsıta kabul ederek onlara tapmaya başladılar.
- Nuh kavminin taptığı bu putlar, daha sonraları Câhiliyye Arapları tarafından da ilah kabul edilmiştir. Benî Kelb'in putu olan Vedd, Dûmetül-cendel'de bulunuyordu. Suvâ' ise Benî Hüzeyl'in putu idi. Benî Murâd ve Benî Gutayfa ait olan Yeğûs, Sebe yakınında Cevf'te dikiliydi. Yeûk putu Benî Hemdan'a, Nesr İse Himyerîler'e ait idi.³

³ Buhari.

Peygamber Olarak Görevlendirilmesi:

- Allah, putperest bir toplum içinde doğup büyüyen Nuh'u peygamber olarak görevlendirdi. Rivayete göre ona peygamberlik görevi, 40 yaşından sonra verilmişti. Hz. Nuh 950 yıl yaşamıştır.

• وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ

- *Andolsun ki biz Nuh'u kendi kavmine gönderdik de o bin yıldan elli yıl eksik bir süre onların arasında kaldı. Sonunda onlar zulümlerini sürdürürken tufan kendilerini yakalayiverdi.*⁴

⁴ Ankebut 29/14.

- Peygamberlikle görevlendirildikten sonra ilk işi, kavmini tapmakta oldukları putları bırakıp yalnızca Allah'a kulluğa davet etmek oldu:

• وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ { } أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ
إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ

- *"Andolsun ki biz, Nuh'u kavmine peygamber olarak gönderdik. O şöyle demişti; Gerçekten ben, sizi Allah'ın azabından apaçık korkutanım. Allah'tan başkasına ibâdet etmeyin. Hakikaten ben, sizin başınıza gelecek acıklı bir günün azabından korkarım."*⁵

⁵ Hud 11/25-26

Müşriklerin Hz. Nuh'un Dâvetine Karşı Birleşmeleri:

- Hz. Nuh ısrarla davetini devam ettirmesine rağmen kavmi onu dinlemiyordu. Küfrün elebaşları, çeşitli sebepler ileri sürerek, onun peygamberliğini reddediyorlar ve davetini engellemeye çalışıyorlardı, içlerinden çok az insan iman etmişti. Onların da tamamına yakını, gelir seviyesi düşük fakir fukara tabakasındandı. Toplum üzerinde hâkimiyet kurmuş olan liderler, daha sonraki peygamberlere karşı da ileri sürülen belli bahanelerle Nuh'un karşısına dikildiler ve onun peygamberliğini şiddetle reddettiler. Kendileri iman etmedikleri gibi diğer insanları da ondan uzaklaştırmanın yollarına başvurdular. Hz. Nuh'a ve ona iman edenlere çeşitli kötülükler yaptılar.

- Dünya zevklerine dalmış zengin ve müreffeh tabaka, daha sonraki peygamberlerin davetlerine karşı da aynı tavrı sergilemiştir. Yüce Allah, bu gerçeği şöyle açıklamaktadır:

• وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ
 {وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ}

- *Biz, hangi ülkeye bir uyarıcı peygamber göndermiş isek mutlaka oranın varlıklı ve şımarık kişileri şöyle demişlerdir: Biz, size gönderilmiş olan şeyi inkâr ediyoruz. Biz, malca ve evlâtça daha çoğuz, biz azaba uğratılacak değiliz.*⁶

⁶ Sebe, 34/34-35

- Kavmin ileri gelenleri, Hz. Nuh ve az sayıdaki ashabının imanlarından dönmediklerini gördükçe çileden çıkarak yapmakta oldukları kötülükleri daha da artırdılar. Yeni nesiller, baba ve dedelerinin de Nuh'a inanmadıklarını söyleyip, onu öldüresiye dövüyorlardı. Hatta bazen, işkence yüzünden bayılınca, öldü sanarak götürüp evine atıyorlardı. Bir rivayete göre, öldürülen bir Peygamber hariç, hiç bir peygamber kavminden onun gördüğü kadar eziyet ve işkence görmemişti. Müşrikler ona saldırırlar ve bayıltana kadar döverlerdi. Bir süre sonra kendisine gelen Hz. Nuh, "Allah'ım, beni ve kavmimi bağışla; zira onlar bilmiyorlar." diye duâ ederdi.⁷

⁷ İbnül-Esir, I, 68.

Ataların Dinini Taklit Bahanesi

- İnkarcılar hak üzere olduklarını iddia ediyorlar ve iddialarını izlerinden gitmekte oldukları atalarının da aynı dine mensup olmasına dayandırıyorlardı. Körü-körüne atalarını taklit etmeleri yüzünden yanlış yolda olabileceklerini düşünmek dahi istemiyorlardı. Elllerinde hak yolu gösteren bir kitapları olmadığı halde, içinde bulundukları durumun doğruluğunu ısrarla savunuyor ve peygamberlerinin getirdiği din ile üzerinde bulundukları sapık inançlar arasında bir mukayese yapmaya da yanaşmıyorlardı. Yüce Allah, Kureyş liderlerinin de aynı düşünceyi taşıdıklarını bildirirken, müşrik üst tabakanın bu ortak görüş ve tavrını şöyle açıklamaktadır:

- *Yoksa onlara, Kur'ân'dan önce bir kitap indirdik de ona mı sarılıyorlar? Bilâkis onlar, 'Biz, atalarımızı bir din üzerinde bulduk. Biz de onların izinde, doğru yolda gidiyoruz.' dediler.*
- *Aynı şekilde, senden önce ne zaman bir ülkeye bir peygamber göndermiş isek, o ülkenin ileri gelen varlıklı şımarık kimseleri, mutlaka şöyle demişlerdir: 'Biz atalarımızı bir din üzerinde bulduk. Biz de onların izlerini takip ediyoruz.'*
- *Gönderilen peygamber onlara, 'Ben, size atalarınızı üzerinde bulduğunuz dinden daha doğrusunu getirmiş olsam da mı?' dedi. Onlar, 'Biz sizinle gönderilen şeyleri kesinlikle inkâr ediyoruz.' dediler. Bunun üzerine biz de, peygamberlerini yalanlayanlara lâayık oldukları cezayı verdik. Peygamberleri yalanlayanların akıbetleri nasılmış bir bak!'⁸*

⁸ Zuhurf, 43/22-25.

Bir İnsanın Peygamber Olamayacağını İddia Etmeleri:

- Kavmi, Hz. Nuh'un bu işi, dünyalık elde etmek, üzerlerinde hakimiyet ve otorite kurmak için yaptığını söylediler:
- *And olsun ki, Nuh'u kavmine peygamber olarak gönderdik, 'Ey kavmim, Allah'a kulluk edin. Sizin için O'ndan başka bir ilâh yoktur. Hâlâ sakınmaz mısınız?' dedi. Bunun üzerine, kavminden kâfir olan liderler topluluğu şöyle dediler: 'Bu sizin gibi bir insan olmaktan başka bir şey değildir. Size üstün ve hakim olmak istiyor. Eğer Allah isteseydi, muhakkak ki, bir melek gönderirdi. Biz, önceki atalarımızdan böyle bir şey duymadık. Nuh, yalancı ve kendisinde delilik bulunan bir kimsedir. Öyle ise, bir süreye kadar ona katlanıp, gözetleyin bakalım!'*⁹

⁹ Mü'minûn, 23/23-25.

Zenginlerin Fakir Mminlerle Aynı Ortamda Bulunmak İstememeleri:

- Hz. Nuh, bütün engellemelere rağmen insanları ikna etmeye çalışarak davetini devam ettiriyordu. Daveti sebebiyle kendilerinden herhangi bir maddi karşılık istemediğini belirterek; sâdece Allah tarafından verilen görevi yürüttüğünü ve yaptığının karşılığını da yalnızca Allah'tan beklediğini söylüyordu. Hz. Nuh'un ibret dolu sözlerinden etkilendikleri anlaşılan varlıklı kâfirler, zengin ile fakiri eşit sayan bir dini kabul edemeyeceklerini beyanla, ondan kendisine iman eden fakir ve zayıf kimseleri etrafından uzaklaştırmasını istemişlerdi. Kuran'da onların bu isteklerine Hz. Nuh'un verdiği cevap şöyle anlatılır.

• وَيَا قَوْمَ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّهُمْ مُلَاقُوا رَبِّهِمْ وَلَكِنِّي أَرَاكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ

- *"Ey kavmim! Allah'ın emirlerini bildirmeme karşılık sizden herhangi bir mal istemiyorum. Benim mükâfatım ancak Allah'a aittir. Ben, iman edenleri yanımdan kovacak değilim; çünkü onlar Rablerine kavuşacaklardır. Fakat ben, sizi bilgisizce davranan cahil bir topluluk olarak görüyorum.*

• وَيَا قَوْمَ مَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُهُمْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

- *Ey kavmim! Ben onları kovarsam, beni Allah'tan kim korur? Düşünmüyor musunuz?*

• وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا
أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي أَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ
إِنِّي إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ

- *Ben size, Allah'ın hazineleri benim yanımdadır, demiyorum. Gaybı da bilmem. Ben bir meleğim de, demiyorum. Gözlerinizin hor gördüğü kimseler için, Allah onlara asla bir hayır vermeyecektir, diyemem. Çünkü onların kalplerinde olanı, Allah daha iyi bilir. Onları kovduğum takdirde, ben, gerçekten zalimlerden olurum.*¹⁰

¹⁰ Hûd sûresi, 11/29-31.

- Bu âyetlerin indiği günlerde Mekke ileri gelenleri de aynı duygu ve düşünceleri taşıyorlardı. Onlar da, Peygamberimize zayıf ve fakir Müslümanları yanından kovmasını teklif ediyorlar, hattâ içlerinden bazıları, onları kovduğu takdirde kendileri ve yandaşlarının Müslüman olacaklarını söylüyorlardı.
- Rivayete göre, bir defasında, Rasulullah, Selmân-i Fârisî ve bir grup fakir Müslüman ile beraber otururken, kabile liderlerinden Uyeyne b. Hısn yanlarına gelmişti. Selman'ın üzerinde yünden bir aba vardı ve onun içinde terlemişti. Uyeyne, Rasulullah'a şöyle dedi; "Bunların kokusu seni rahatsız etmiyor mu? Biz Mudar boyunun liderleriyiz. Biz Müslüman olursak herkes Müslüman olur. Bizi sana inanmak ve senin peşinde gitmekten, işte bunlar alıkoyuyor. Onları yanından kov ki, sana uyalım. Ya da, bize başka, onlara başka meclis tahsis et."
- Rivayete göre Rasulullah onun teklifini mâkul bulur bir eğilime girince, Allah-u Teala tarafından şöyle uyarıldı:

• وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا

- *Ey Muhammedi Rablerinin rızasını dileyerek sabah akşam O'na ibâdet eden (zayıf ve fakir) müslümanlarla birlikte candan sebat et. Sakın dünya hayatının aldatıcı ziynetine kapılıp gözünü ashabından ayırma. Kötülük yapacağını bildiğimiz için kalbini bizi anmaktan gafil kıldığımız, kötü arzularının kulu kölesi olmuş, işi gücü haddi aşmak olan kimseye sakın uyma!*¹¹

¹¹ Kehf 18/28.

- Başka bir defa da, Rasulullah'a gelen Kureyş büyükleri, fakir mü'minlerin yanlarından uzaklaştırılmasını istemişlerdi. Rasulullah, bu teklifi kabule meyledince şöyle uyarıldı:

• وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ

- *Rablerinin rızasını isteyerek sabah akşam O'na yalvaranları kovma! Onların hesabından sana bir sorumluluk; senin hesabından da onlara herhangi bir sorumluluk yoktur ki onları kovup zâlimlerden olasın.*¹²

¹² En'am, 6/ 52.

- Yine aynı günlerde Peygamberimiz, Kureyş ileri gelenlerine İslâmı anlatmaya çalışıyordu. Tam bu sırada âmâ bir Müslüman olan Abdullah b. Ümmü Mektum yanlarına geldi ve ona bâzı meseleleri sormak istedi. Fakat muhataplarını gücendirmek istemeyen Rasulullah, onunla İlgilenmemiş, hattâ ısrarından dolayı biraz da yüzünü ekşitmişti. İşte bu yüzden Allah tarafından şöyle ikaz edildi:
- *Peygamber âmânın kendisine gelmesinden dolayı yüzünü ekşitti ve geri döndü. (Rasülüm! onun halini) sana kim bildirdi?! Belki o temizlenecek, yahut öğüt alacak da öğüt ona fayda verecek. Kendini sana muhtaç görmeyene gelince ki sen ona yöneliyorsun. Oysa onun temizlenip arınmasından sen sorumlu değilsin.*¹³

¹³ Abese, 80/1-7.

- Hz. Nuh'un sözlerine kulak tıkayan kâfirler, çok erken bir dönemden itibaren ona meydan okumaya başlamışlardı.

• قَالُوا يَا نُوحُ قَدْ جَادَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ جِدَالَنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

- *"Kâfirler şöyle dediler: 'Ey Nuh! Bizimle cidden çok uğraştın! Bizimle olan bu mücâdelende ileri gittin! Eğer doğru söyleyenlerden isen, bizi tehdit edip durduğun azabı haydi getir, bakalım!'"*

• قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ

- *Nuh dedi ki: Dilediği takdirde, o azabı size ancak Allah getirir. Siz Allah'ı âciz bırakamazsınız.*

• وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

- *Eğer Allah, sizi sapıklığa düşürmek isterse, öğüt vermek istesem de, öğüdüm size fayda vermez. O sizin rabbinizdir, tekrar O'na döndürüleceksiniz.*¹⁴
- Kavmini hidâyete ulaştırmak uğrunda var gücünü harcıyordu Ne var ki, onun bu yoğun gayreti, kâfirlerin inadını artırmaktan başka bir işe yaramadı:
- *"Nuh, Rabbim dedi, doğrusu ben kavmimi gece-gündüz imana davet ettim; fakat benim davetim, ancak imandan kaçmalarını artırdı. Doğrusu ben, günahlarım bağışlaman için onları ne zaman imana*

¹⁴ Hud 11/32-34.

davet ettiysem, parmaklarını kulaklarına tıkadılar. Elbiselerine hüründüler, ayak dirediler, kibirlendikçe kibirlendiler.

- *Sonra ben, kendilerine açık açık davette bulundum. Sonra da, onlara bazen açıktan açığa, bazen de gizliden gizliye tebliğde bulundum. Dedim ki: Rabbinizden bağışlanmanızı dileyin; çünkü- O, çok bağışlayıcıdır. Mağfiret dileyin ki, üzerinize gökten bol bol yağmur yağdırsın. Mallarınızı ve oğullarınızı çoğaltsın; size bahçeler ihsan etsin, sizin için ırmaklar akıtsın.*¹⁵

¹⁵ Nuh, 71/5-12.

Kafirlerin Hz. Nuh'u Tehdit Etmeleri:

- Yapmakta oldukları kötülükleri gittikçe artıran kâfirler, bütün bunlara rağmen Hz.Nuh (a.s.)'ı tebliğden vazgeçiremeyince, son çareye başvurmaya karar verdiler. Ve sonunda onu taşıyarak öldürmekle tehdit ettiler:

• قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا نُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ

- *"Dediler ki: Ey Nuh! Eğer dâvandan vazgeçmezsen, bil ki, taşlananlardan olacaksın!"¹⁶*

¹⁶ Şuarâ, 26/116

- Kâfirlerin hidayete ulaşma ihtimallerinin hemen hemen ortadan kalkınca Hz. Nuh, zâlim hükümdar ve maiyetinin peşinden ayrılmayan ve kendisine karşı kötülüklerini bütünüyle şiddetlendiren kavmini Allah'a havale etti:
- *Nuh şöyle dedi: Rabbim, doğrusu bunlar, bana karşı geldiler de, malı ve çocuğu kendi ziyanını artırmaktan başka işe yaramayan kimseye uydular. Kendilerine uyulan bu kimseler de, büyük hileler, büyük desiseler kurdular! Ve dediler ki: Sakın ilâhlarınızı bırakmayın; hele Vedd'den, Suva'dan, Yeğus'tan, Yeuk'tan ve Nesr'den asla vazgeçmeyin.'* Böylece onlar, gerçekten birçoklarını saptırdılar. Sen de bu zâlimlerin ancak şaşkınlıklarını artır.¹⁷

¹⁷ Nuh, 71/21-24

H. Nuh'un İnkarcıları Helak Etmesi İçin Allah'a Dua Etmesi:

- H. Nuh, Allah'a sığınarak inkarcıları helak etmesini, inananları ise bağışlamasını istedi:

• قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ {} فَافْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ {}

- *"Nuh dedi ki: Ey Rabbim! Şüphesiz kavmim beni yalanladı. Artık benimle onlar arasında hükmünü ver de, beni ve bana iman edip benimle birlikte olan mü'minleri kurtar."*¹⁸

¹⁸ Şuarâ, 26/117-118.

• وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا

- *"Ey Rabbim! Kâfirlerden hiç birini yeryüzünde bırakma!*

• إِنَّكَ إِنْ تَذَرَهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا

- *Çünkü onları yeryüzünde bırakırsan, senin kullarını hak yoldan çıkarırlar. Onlar doğurdukları çocukları da ancak kâfir ve günahkar olmaya zorlarlar.*

• رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا

تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا

- *Ey Rabbim! Beni, anamı, babamı, evime mü'min olarak gireni, mü'min erkek ve kadınları affet. Zalimlerin ise sâdece helakini artır.¹⁹*

¹⁹ Nuh, 71/26-28.

Kurtuluş Gemisi ve Tufan:

- *"Nuh, 'Rabbim, dedi. Beni yalanlamalarına karşı bana yardım et!' Bunun üzerine ona şöyle vahyettik: 'Gözlerimizin önünde ve bildirdiğimiz şekilde o gemiyi yap. Bizim emrimiz gelip de tandır kaynayıp kabarcınca, her cinsten eşler halinde iki tane ve bir de aile fertlerinden daha önce kendileri aleyhinde hüküm verilmiş olanların dışındakileri gemiye al. Zulmetmiş olanlar hakkında bana hiç yalvarma! Zira onlar kesinlikle boğulacaklardır. Sen, yanındakilerle birlikte gemiye yerleştiğinde, 'Bizi zâlimler topluluğundan kurtaran Allah'a hamdolsun!' de. Ve de ki: Ey Rabbim beni mübarek bir yere güvenli bir şekilde indir. Sen indirilmesi gereken yere indirenlerin en hayırlısıdır."*²⁰

²⁰ Mü'minun, 23/26-29.

- Verilen emir üzerine Hz. Nuh, hemen gemi yapımına başlamıştı, onun mahir bir marangoz gibi gemi inşa etmesi, kâfirlerin alaylarına yol açtı:

• وَأَوْحِيَ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ آمَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

- *"Nuh'a şöyle vahyedilmişti: 'Kavminden iman etmiş olanlardan başkası artık asla iman etmeyecek. O halde onların yapmakta oldukları şeylerden dolayı üzülme.*

• وَاصْنَعِ الْفُلَکَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا وَلَا تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ

- *Gözetimimiz altında ve vahiyle sana öğreteceğimiz şekilde bir gemi yap. Zulmedenler hakkında bana bir şey söyleme (kurtulmaları için duâ etme). Çünkü onlar mutlaka suda boğulacaklardır.*

• وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأَ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ

- *Nuh gemiyi yapıyor; kavminden ileri gelenler ise, her uğradıkça onunla alay ediyorlardı. Nuh onlara dedi ki: Eğer bizimle alay ediyorsanız, iyi bilin ki, siz nasıl alay ettiniz ise, biz de sizinle alay edeceğiz.*

• فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ

- *Artık pek yakında rezil edici azabın kimin başına geleceğini ve devamlı bir azabın kime isabet edeceğini yakında bileceksiniz.*

• حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ آمَنَ وَمَا آمَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ

- *"Nihayet emrimiz gelip, su o tandırdan fışkırmaya başlayınca, Nuh'a şöyle dedik: 'Her hayvan türünden birer çift ile boğulmalarına hükmetmiş olduklarımız hariç aile fertlerini ve iman edenleri gemiye yükle.' Zâten onunla beraber pek az kimse iman etmişti.*

• وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرَاهَا وَمُرْسَاهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

- *Nuh, kavminden iman edenlere dedi ki: “Gemiye bininiz; onun yüzmesi de durması da Allah'ın adıyladır. Şüphesiz rabbim, çok bağışlayan ve çok merhamet edendir.”²¹*

²¹ Hûd, 11/36-41.

Hız. Nuh'un Geminin Özellikleri:

- Kur'an ve hadislerde, yapılan geminin yapım süresi; eni, boyu, yüksekliği, diğer özellikleri ve ne şekilde yüzdüğü hususlarında bilgi yoktur. Tefsir ve tarih kitaplarında bu hususlarda aktarılan bilgiler, ya Ehl-i Kitap'tan nakledilmiştir veya bâzı tahmin ve yorumlardan ibarettir. Yahudi metinlerinden aktarılan rivayetlerin büyük kısmı asılsızdır; hakkında Kur'an ve hadiste bilgi bulunmayan hususlarda, bu rivayetlerin doğrularını ayırmak da kolay değildir.
- Müfessirler, ilgili ayette geçen ve fırın, tandır, yeryüzü ve su kaynağı manalarına gelen "tennur" kelimesi hakkında muhtelif görüşler belirtmişlerdir. Bu görüşleri aktaran Elmalı, ayetteki feveran tabirinin manasının şiddetli bir şekilde kaynamak ve fişkırmak olduğuna işaret etmiş, buradan geminin buharla çalışan bir gemi olabileceği ihtimali üzerinde durmuştur.

Hız. Nuh'un Oğlu ve Karısı da Boğulanlar Arasındaıdı:

- وَهِي تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَى نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يَا بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ
- "Gemi, onları dağ gibi dalgalar içinde yüzüp götürüyordu. Nuh, gemiden uzakta bulunan ođluna, 'Yavrucuđum! Gel bizimle beraber gemiye bin, kâfirlerle birlikte olma!' diye seslendi.
- قَالَ سَآوِي إِلَى جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ

- *Oğlu şöyle dedi: 'Bir dağa sığınırım, dağ beni sudan korur.' Nuh, 'Bugün Allah'ın merhamet ettiğinden başkasını, Allah'ın bu emrinden koruyacak kimse yoktur.' dedi. Derken aralarına dalga giriverdi, o da boğulanlardan oldu.²²*

²² Hud, 11/42-43.

Nuh'un Oğlu İçin Dua Etmesi:

• وَنَادَى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ
أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ

- *"Nuh, rabbine dua edip şöyle dedi: 'Ey Rabbim! Elbette oğlum benim, ailemdendir. Senin va'din ise elbette haktır. Sen hâkimler hâkimisin.'"*

• قَالَ يَا نُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا تَسْأَلْنِ مَا
لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّي أَعْظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ

- *Allah da şöyle buyurdu: 'Ey Nuh! O, asla senin ailenden değildir. Çünkü o sâlih olmayan bir amel sahibi idi. O halde, hakkında*

bilgi sahibi olmadığın bir şeyi benden isteme! Seni câhillerden olmaktan men ederim! '

• قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي
وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ

- *Nuh, 'Ey Rabbim! Bilmediğim şeyi senden istemekten sana sığınırım. Eğer bağışlamaz ve merhamet etmez isen, ziyana uğrayanlardan olurum.'* dedi²³

²³ Hud, 11/45-47.

- Hz. Nuh'un karısı da, boğulanlar arasındaydı. Çünkü o da, Hz. Lût'un karısı gibi, kocasının peygamberliğini kabul etmemişti:
- *«Allah, kâfirlere, Nuh'un karısı ile Lut'un karısını bir misal yapmıştır, O ikisi, kullarımızdan birer sâlih kulun nikahları altında oldukları halde, kocalarına hainlik ettiler. İşte bu yüzden, bu iki peygamber, Allah tarafından karıların başına inen azaba engel olamadı. O iki kadına şöyle denildi: Diğer inkarcılarla beraber siz de Cehenneme girin!»*²⁴

²⁴ Tahrim, 66/10.

Önemli Olan Kan Bağı Değil Din Bağdır:

- İmanın olmadığı yerde akrabalığın bir faydası kalmaz. Küfür akrabalık ilişkilerini büyük ölçüde koparır; dostluk ve sevgiyi ortadan kaldırır:

• يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا
الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

- *"Ey iman edenler! Eğer küfrü tercih ediyorlarsa, babalarınızı ve kardeşlerinizi dostlar edinmeyin. Kim onları dost edinirse, işte onlar zâlimlerin ta kendileridir."*²⁵

²⁵ Tevbe, 9/23.

• لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنْهُ

- *"Allah'a ve ahiret gününe iman eden hiç bir kavmin, Allah'a ve peygamberine düşman olan kimselere, onlar babaları, oğulları, kardeşleri veya akrabaları da olsa, sevgi beslediğini göremezsin, işte Allah, bunların kalplerine imanı yerleştirmiş ve onları katından bir ruh ile desteklemiştir."*²⁶

²⁶ Mücâdele, 58/22.

Tufanın Sona Ermesi:

- Nuh tufanı, dünya tarihinde benzeri görülmeyen büyük bir felâket olmuştur. Rivayete göre 40 gün devam eden şiddetli yağmurlar ve yerden fişkırان sular her yeri kaplayınca kâfirlerin tamamı boğulmuş; sâdece Nuh'un gemisine binen mü'minler ve gemiye alman diğer canlılar kurtulmuştur. Hz. Nuh ile birlikte kurtulan mü'minlerin sayısı hakkında, kaynaklarda farklı rakamlar zikredilmekte, bu rakamlar, 7 ilâ 80 arasında değişmektedir. Bütün kâfirlerin boğulmasından sonra, Allah Teâlâ, yeryüzüne suyunu yutmasını, göğe de yağmuru kesmesini emretmişti. Bu emir üzerine sular çekilirken gemi Cüdî dağı üzerinde durup karar kıldı:

• وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكَ وَيَا سَمَاءُ أَقْلِعِي وَغِيضَ الْمَاءُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ
وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَقِيلَ بُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

- *Ey arz suyunu yut ve ey gök yağmuru tut! denildi. Su çekildi ve is bitirildi. Gemi de Cüdî dağı üzerinde karar kıldı ve 'zâlimler helak olsun!' denildi.*²⁷
- Yeryüzünü kaplayan sular çekilince Yüce Allah, Nuh'a hitap ederek artık gemiden inmelerini emretti. O ve beraberindekiler gemiden indiler. Bir rivayete göre gemi, Recep ayının ilk günü hareket etmiş, 6 ay yüzdükten sonra 10 Muharrem Âşûrâ günü demirlemiştir. Hz. Nuh ve ashabı geminin demirlediği gün oruç tutmuşlardır.

²⁷ Hud, 11/44

- Nuh tufanından sonra, yeryüzünde insan olarak sâdece gemidekiler kalmıştı. Dolayısıyla bu olaydan itibaren insan nesli, Hz. Nuh ve onunla birlikte gemiye binenlerin soyundan devam etmiştir. Kur'ân-ı Kerim, bu hususu şöyle belirtmektedir:
- *"Andolsun, Nuh bize yalvarıp yakardı. Biz, onun duasına ne güzel cevap vermiştik; kendisini ve ailesini büyük felâketten kurtardık. Biz, yalnız Nuh'un soyunu kalıcılar kıldık. Sonradan gelenler için ona iyi bir ün bıraktık. Alemler içinde Nuh'a selâm olsun! İşte biz, doğrulan böyle mükafatlandırırız. Zîra o, bizim inanmış kullarımızdan idi. Sonra ötekileri suda boğduk."*²⁸

²⁸ Saffât, 37/75-82

Tufanın Kapladığı Alan:

- Kur'ân-ı ve Tevrat'taki bilgilerden, Hz. Nuh ve kavminin Irak'ta Musul dolaylarında yaşadığı anlaşılmaktadır. Kur'ân'da, tufanın yalnızca bu kavmin yaşadığı bölgeyi mi, yoksa bütün yeryüzünü mü kapladığı açıklanmamıştır. Bununla birlikte Kur'ân-ı Kerim'de verilen bilgilerden, tufanın sâdece Nuh kavmini ilgilendirdiği ve dolayısıyla bölgesel olduğu neticesini çıkarmak mümkündür. Diğer yandan tufanın Dicle ve Fırat havzasını kapladığı şeklindeki bilgiler, arkeolojik kalıntılar ve jeolojik delillerle de teyit edilmiş bulunmaktadır. Mezopotamya ovasında yapılan arkeolojik araştırmalar, Sümer ve Akad'ın korkunç sel felâketine mâruz kaldıklarını ortaya çıkarmıştır.
- Leonard Woolley, 1927-1929 yılları arasında Ur şehrindeki bir mezarlıkta yaptığı araştırmalarda, büyük bir sel tarafından getirildiği anlaşılan ve mevcut medeniyeti bütünüyle sona erdiren 2,5 metre kalınlığında bir çamur tabakası keşfetmiştir.

- Erich Schmidt 1920-1930 yılları arasında Güney Mezopotamya'nın tarihi kentlerinden Şuruppak' ta yaptığı kazılarda bu şehirde milâttan önce 2900-3000 yılları civarında büyük bir sel felâketinin yaşandığı neticesine ulaşmıştır.
- Tufan izlerini taşıyan bir başka şehir ise, Sümerlerin Kiş şehridir. Sümer kayıtlarında bu şehir, "Büyük Tufan'dan sonra başa geçen ilk hanedanlığın başkenti" olarak nitelendirilmiştir. Uruk kentinde de, diğerlerinde olduğu gibi, milâttan önce 2900-3000 civarına tarihlenen bir sel tabakasına rastlanmıştır. Tevrat'ta ise, tufanın bütün yeryüzünü kapladığı bildirilmiştir.
- Kur'ân-ı Kerim'de, insan ırkının tufandan sonra Hz. Nuh (a.s.) ve beraberindekilerin neslinden devam ettikleri belirtilmiştir. Böyle olunca, tufanın bütün dünyayı kaplamasına gerek kalmamaktadır. Çünkü bu ilâhî azabın muhatabı Nuh kavmi müşrikleridir. Yeryüzünün başka bölgelerinde de insanların bulunduğunu var saydığımız takdirde,

diğer kesimlerindeki bu insanların, Nuh kavminin suçu sebebiyle boğulduğunu düşünmek gerekir ki, bunun imkânsızlığı açıktır. Tufandan sonra yeryüzünde gemidekilerin dışında hiç bir insanın kalmadığı hususu kesin olduğuna göre, demek ki, tarihin o döneminde insanlar, yeryüzünün yalnızca bu bölgesinde yaşıyorlardı; daha sonraki asırlarda diğer kıtalara dağıldılar.

- Dicle ve Fırat vadisinin halkı, tufandan sonraki dönemlerde, 12 levha üzerine tufan kıssasını yazmışlar ve bu levhalarda, bölge halkının tamamına yakınının boğulduğunu; ancak bir gemi yapıp içine binen, aile fertlerini ve bâzı hayvan ve böcekleri de gemiye alan sâlih bir kişinin, gemidekilerle birlikte kurtulduğunu, artık yeryüzünü onların imar ettiğini belirtmişlerdir. Tarih itibariyle Kitab-ı Mukaddes'ten çok daha eski olan bu kitâbelerdeki bilgiler, Kur'ân'ın verdiği bilgilere uymaktadır.